

Herpen, 2 februari 2023

Betreft: voorgenomen besluit medewerking verplaatsing Jonkergouw

Mijn naam is Piet Derks en ik woon sinds 36 jaar op de Erfdijk in Herpen.

In de loop van al die jaren heb ik de polder gelegen tussen Herpen, Schaijk en Reek zien veranderen. Waar er destijds nog maar enkele varkensboerderijen waren zijn dat er nu acht, en niet de allerkleinsten kan ik u vertellen. Ook nieuw een grote kalverboerderij. Nog actief vier koeienboeren en in de directe omgeving een grote geitenboerderij (Wooijstraat te Herpen), in 2007 groot in het nieuws vanwege uitbraak Q-koorts.

Waarom begin ik hiermee! Deze bedrijven hebben allemaal invloed op de gezondheid van om- c.q. aanwonenden. Denk hierbij aan de uitstoot van ammoniak, fijnstof, stankoverlast enz.

De laatste jaren is het gebruik van de landbouwgronden toegenomen en geïntensiveerd, ook doordat de firma Jonkergouw actiever is geworden en meer percelen in gebruik heeft genomen.

Met de voorgenomen verplaatsing van het bedrijf van de Molenaarsstraat naar de Broksteeg zal een nog groter deel van de bedrijfsactiviteiten gaan plaatsvinden in deze polder.

Ik sloeg vanochtend de krant open en werd onaangenaam verrast door een artikel op het voorblad van het regiokatern met de kop: "JONKERGOUW MOET VERHUIZEN OM VERDER TE KUNNEN GROEIEN". De eerste vraag die bij me opkwam was: Kent groei ook een einde?

Verderop in het artikel: "Jonkergouw heeft 2000 hectare grond in gebruik, samen zo'n 2700 voetbalvelden!!! In 2012 was al duidelijk dat het bedrijf aan de Molenaarsstraat niet verder kan groeien en werd door Jonkergouw op eigen risico een veehouderij aan de Broksteeg gekocht om daar een splinternieuw bedrijf te starten. Sinds 2012 is Jonkergouw hierover in overleg met de gemeente, eerst Landerd en inmiddels gemeente Maashorst. We zijn inmiddels 11 jaren verder. In die 11 jaren is het bedrijf enorm gegroeid. Maar ook de inzichten op landbouw en veehouderij zijn veranderd. Kijk bijvoorbeeld naar de huidige stikstofcrisis.

Zoals gezegd, de gemeente Landerd is in 2012 samen met Jonkergouw gestart om een mogelijke verplaatsing van het bedrijf te realiseren. 2012!!! Hoewel er in de achterliggende 11 jaren veel is veranderd, zoals ik daarnet aanhaalde, blijft de gemeente voortborduren op de 11 jaar geleden ingeslagen weg. Zijn andere invalshoeken voldoende onderzocht, bv een andere locatie? Is de voorgenomen plek aan de Broksteeg wel de geschikte locatie? Zeker als, zoals de krant vanochtend kopte, Jonkergouw moet verhuizen om verder te groeien. Hoort een bedrijf van die omvang niet beter thuis op een industrieterrein? Daar is de infrastructuur berekend op grootschalige bedrijven en verkeersbewegingen!! En wat betekent groei? Is de polder straks een grote industriële tuinbouwlocatie?

In de afgelopen anderhalf jaar heb ik enkele bijeenkomsten mogen bezoeken waarbij door de gemeente uitleg werd gegeven over de voorgenomen plannen. Tijdens deze bijeenkomsten zijn vele bezwaren geuit, van allerlei aard, op allerlei voornemens. Op de laatste informatieavond op 24 januari jl. in De Potter, werd door de projectleider desgevraagd geantwoord dat alle vragen/bezwaren in de uiteindelijke versie zijn meegenomen. Ik moet dat maar aannemen, terwijl er

met mij en wellicht ook met anderen niet is teruggekoppeld? Wat is er met deze inspraak gedaan? Waarom, ondanks alle bezwaren, toch voortborduren op de ingeslagen weg? Het is mij niet duidelijk!

Maar de verplaatsing lijkt al te zijn ingezet. Ik heb in het afgelopen jaar/afgelopen twee a drie jaren de landbouwactiviteiten van Jonkergouw in de polder enorm zien toenemen, wellicht verdubbeld. Percelen zijn (land)bouwrijp gemaakt, sloten zijn gedempt, er is grond opgebracht, bomen zijn gekapt, drainage aangelegd, waterpulsen geslagen etc.

In de zomer/nazomer van 2022 is op nagenoeg alle percelen prei geplant, nadat deze percelen intensief zijn bemest en bewerkt. De prei wordt wekelijks bespoten. Waarmee weet ik niet. Wat ik wel weet is dat op het moment dat er wordt gespoten de lucht sterk ruikt en irritatie aan ogen en luchtwegen veroorzaakt. Advies GGD geraadpleegd: blijf binnen, sluit ramen en deuren!! En dat met een frequentie van eenmaal per week.

Er is me in afgelopen herfst/winter opgevallen dat er geen molshopen waren te bekennen in de polder. Geen molshopen, daar waar het er vroeger van krioelde. Dit duidt zo goed als zeker op de afwezigheid van voldoende voedselaanbod voor de mol. Hetzelfde geldt voor de afwezigheid van de torenvalk; jarenlang trouwe gast in de polder. Is ook zijn voedselaanbod (muizen) verdwenen? De bodem lijkt dood.

Ik maak me dan ook grote zorgen over de gezondheidseffecten van de intensieve landbouw en veeteelt geclusterd in een relatief klein gebied met veel om-/aanwonenden, waaronder ikzelf. Voor de gemeente Oss met name bewoners van Erfdijk, Zandstraat, Hamelspoelweg, maar wellicht nog veel meer (bebouwde kom Herpen). Voor Schaijk bewoners ElsstraatPastoor van Winkelstraat, Haagstraat, Waterstraat en de gehele Noord-/Oostzijde van kern Schaijk, met name de wijken grenzend aan Lorskensstraat en het Oliemeulen. Voor Reek de bewoners van de

Wat is de visie van de gemeente Maashorst op de ontwikkelingen in betreffend gebied. Hierop antwoordde de projectleider tijdens een van deze bijeenkomsten desgevraagd: Er is geen visie”.

Ik hoorde laatst een misschien wel toepasselijk gezegde: “Wie het Alfabet niet goed kent, kan niet goed dichten”.

Als Jonkergouw moet groeien: hoe groot mag het bedrijf worden? Is er ook een einde aan groei?

Wat zijn de effecten op onze gezondheid van de intensieve veehouderij, wat zijn de effecten op onze gezondheid van intensieve tuinbouw- en landbouw. Wat zijn de cumulatieve effecten van beide vervuilende activiteiten op onze gezondheid?

Is voldoende rekening gehouden met de effecten op gezondheid en milieu? Op de gevolgen van het intensieve gebruik van de polder op het ecosysteem. Is voldoende rekening gehouden met de gevolgen op langere termijn? Hoort een bedrijf van een dergelijk omvang en met grote groeiambities wel thuis in het landelijk gebied?

De polder wordt ook intensief gebruikt door recreanten; fietsen wandelen. De voorgenomen verplaatsing van Jonkergouw betekent een aanslag op het landschap. Op het landelijke karakter van het gebied en last but not least op de gezondheid van ?????? Ja, van wie allemaal.

De gemeente heeft de plicht te waken over de gezondheid van haar burgers. Is hier afdoende rekening mee gehouden? Ik weet, ik val in herhaling, maar is het geen tijd voor herbezinning? Ik dank u voor uw aandacht.

Het moge duidelijk zijn: ik maak me zorgen. Ernstige zorgen! Over de effecten op onze gezondheid. Effecten ook op de leefbaarheid. Effecten op natuur en landschap. Effecten op het ecosysteem. Er blijven nog zoveel vragen onbeantwoord.

Ik dank u voor uw aandacht.

Piet Derks

Erfdijk 22

5373KV Herpen